

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้
ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Innovative Leadership of School Administrators Affecting Teacher's
Instructional Management in School Under the Office of Chiang Rai

Primary Educational Service Area 3

ณัฐธิชา ศรีเพชร¹ และ นริศรา เสือคล้าย²

Natticha Sriphet¹ and Narissara Suaklay²

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹Natticha8722@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แนวคิดเป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 327 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกนและทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชนิด คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) สถานภาพทั่วไป 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร 6 ด้าน และ 3) การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา 5 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ 2. การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ตามลำดับ 3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยงสามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 34.30

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; การจัดการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the level of innovative leadership of school administrators; (2) to study teachers' learning management in schools; and (3) to examine the innovative leadership of school administrators affecting teachers' learning management in schools. The research employed a quantitative research design based on a conceptual framework. The research area covered schools under the Office of Chiang Rai Primary Educational Service Area 3. The samples consisted of 327 participants, including school administrators and teachers. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's sampling table, and the participants were selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire divided into three parts: (1) general information, (2) innovative leadership of school administrators in six aspects, and (3) teachers' learning management in schools in five aspects. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research results were found as follows; 1. the overall innovative leadership of school administrators was at the highest level. The aspect with the highest mean score was creative thinking, followed by teamwork and participation, information and communication technology utilization, visionary leadership and change management, innovation-oriented organizational climate, and risk management, respectively. 2. The overall teachers' learning management in schools was also at the highest level. The aspect with the highest mean score was the use of media and information technology in learning management, followed by curriculum development, learning activity management, learning design, and learning assessment and evaluation, respectively. 3. The innovative leadership of school administrators in four aspects—namely teamwork and participation, innovation-oriented organizational climate, creative thinking, and risk management—significantly predicted teachers' learning management at the .05 level of significance, explaining 34.30% of the variance in teachers' learning management.

Keywords: Innovative Leadership; School Administrators; Teachers' Instructional Management

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนแปลงไป ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และบูรณาการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกัน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษา (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2558)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งหมายถึงความสามารถในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และประยุกต์นวัตกรรมในการบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้สถานศึกษาก้าวทันต่อโลกยุคใหม่ (ฐิติพรรณ หอมจิตร, มีชัย ออสุวรรณ และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ, 2567)

พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งยังมีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง RT, NT และ O-NET (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3, 2568) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการสอน แม้แผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2566–2570 จะกำหนดให้ยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัลและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) แต่ยังไม่พบช่องว่างในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารและศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้

บทความวิจัยนี้นำเสนอผลการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งวงวิชาการและการปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสาร จากแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นศึกษาวรรณกรรมดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารที่มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จของการจัดการศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการกำหนดทิศทาง รูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ หากการบริหารขาดประสิทธิภาพย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเลือกใช้แนวทางการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคลากรและบริบทขององค์กร อันจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ การบริหารการศึกษายังมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพมนุษย์และสังคม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยระบบการบริหารที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและองค์ความรู้ในยุคปัจจุบัน จิตติมา อัครธิตินงค์ (2561) ซึ่งให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับการปฏิรูปโรงเรียนและการพัฒนาการเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แนวคิดการบริหารสถานศึกษาจึงมิได้มุ่งเน้นเพียงประสิทธิภาพเชิงโครงสร้างหรือกระบวนการบริหารเท่านั้น แต่ยังเชื่อมโยงกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพองค์กร มีเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน กล้าคิด กล้าปรับเปลี่ยนสิ่งเดิมให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มีจิตสำนึกแห่งการสร้างสรรค์ ปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดนวัตกรรม ตลอดจนมีทักษะในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนภายใต้สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นแนวคิดด้านการบริหารที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพและความยั่งยืนของสถานศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะสามารถริเริ่มแนวคิดใหม่ ส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์ และขับเคลื่อนการยอมรับนวัตกรรมภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาโดยรวม ทั้งนี้ คณิน คำแพง (2563) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษา เนื่องจากสังคมปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการเตรียมความพร้อม วางแผน และปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการไทยหลายท่านยังสะท้อนในทิศทางเดียวกันว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาครอบคลุมคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม การสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงและการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ซับซ้อน (สุภาพร ใจยะสุข และโสภา อำนวยรัตน์, 2567; เกียรติศักดิ์ วงษ์ชัย และคณะ, 2567)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู

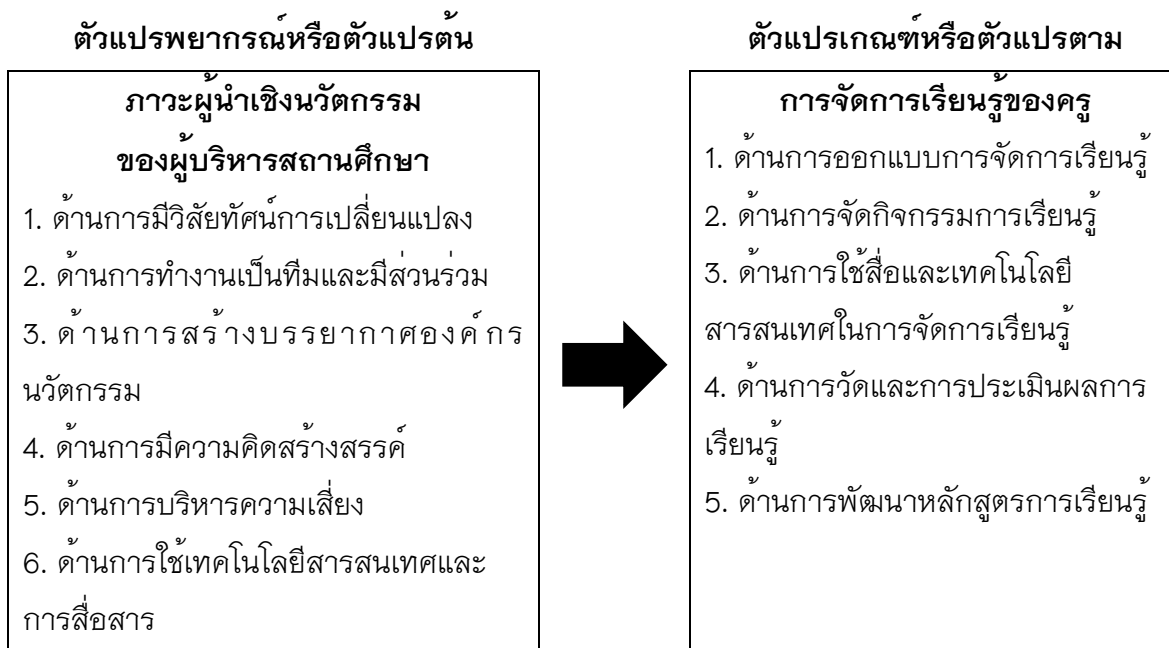
การจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผู้สอนต้องมีทั้งความรู้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ การใช้แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนจะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ

การจัดการเรียนรู้ของครูเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ แนวคิดการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ และการใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ของ Piaget ที่มองว่าครูควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าการถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียว (Piaget, 1972) นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ของครูยังเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนและออกแบบการเรียนการสอน การเลือกใช้กลยุทธ์ วิธีการ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (วิชา พรหมโชติ, 2564) โดยการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจำเป็นต้องเชื่อมโยงองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ (บุญญาธิสา เปงยาวงษ์, 2565)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้กำหนดและสังเคราะห์ตัวแปรจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน และ 2) ตัวแปรเกณฑ์ คือ การจัดการเรียนรู้ของครู จำนวน 5 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,085 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู 5 ด้าน ทั้งสองตอนมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความ

สอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (Cronbach's Alpha Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.962 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยผู้วิจัยขออนุญาตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบ 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของครู ตามเกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด (2553) และใช้สถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู โดยตรวจสอบสมมติฐานความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่า Tolerance และ VIF

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม (X_{tot})

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 327		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.57	0.24	มากที่สุด	4
2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.58	0.27	มากที่สุด	2
3. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.57	0.29	มากที่สุด	5
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.59	0.28	มากที่สุด	1
5. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.54	0.32	มากที่สุด	6
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.58	0.30	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.57	0.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.28) รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.24)

และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.30) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.32)

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตารางที่ 2 ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot})

การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา	n = 327		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.58	0.26	มากที่สุด	4
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.59	0.28	มากที่สุด	3
3. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้	4.61	0.26	มากที่สุด	1
4. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้	4.57	0.29	มากที่สุด	5
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้	4.61	0.28	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.59	0.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.28) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.28) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.29)

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการจัดการเรียนรู้ของครู

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y_{tot}
X_1	1	0.444*	0.528*	0.500*	0.487*	0.429*	0.344*
X_2		1	0.505*	0.519*	0.492*	0.467*	0.478*
X_3			1	0.528*	0.563*	0.480*	0.484*
X_4				1	0.480*	0.542*	0.465*

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y _{tot}
X ₅					1	0.375*	0.434*
X ₆						1	0.389*
Y _{tot}							1

หมายเหตุ: *P < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.344 – 0.484

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณ และอำนาจการพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

Model	R	R Square	Adjusted R Square	F	Sig.
1	0.484	0.234	0.232	43.849*	.000
2	0.554	0.307	0.303	55.147*	.000

Model	R	R Square	Adjusted R Square	F	Sig.
3	0.578	0.334	0.328	48.925*	.000
4	0.585	0.343	0.335	48.925*	.000

หมายเหตุ: *P < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า โมเดลที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X₂) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X₄) และด้านการบริหารความเสี่ยง (X₅) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีขนาดเท่ากับ 0.585 มีค่าอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.343 หมายความว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 สามารถรวมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 34.30

ตารางที่ 5 ค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ระดับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	SE.B	t	P
ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X ₂)	0.175	0.218	0.046	3.813*	.000
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X ₃)	0.153	0.209	0.044	3.484*	.001
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X ₄)	0.140	0.183	0.044	3.178*	.002
ด้านการบริหารความเสี่ยง (X ₅)	0.082	0.121	0.039	2.086*	.038

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	SE. _B	t	P
ค่าคงที่	2.076		0.195	10.639*	.000
R = 0.585	R ² = 0.343	R ² _{adj} = 0.335	S.E. _{est} = 0.176		

หมายเหตุ: *P < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X₂) ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม (X₃) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X₄) และ ด้านการบริหารความเสี่ยง (X₅) ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบแนบดิบ และรูปแบบมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบแนบดิบ

$$\hat{Y} = 2.076 + 0.175(X_2) + 0.153(X_3) + 0.140(X_4) + 0.082(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.218(Z_{x2}) + 0.209(Z_{x3}) + 0.183(Z_{x4}) + 0.121(Z_{x5})$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ ทั้งนี้ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของบริพัทธ์ สารผล (2565) ที่ระบุว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมควรมีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของครูในการบูรณาการเทคโนโลยี พัฒนาหลักสูตร ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชา พรหมโชติ และคณะ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ควบคู่

กับการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผลที่มีคุณภาพ เป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทในยุคดิจิทัล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 ตอนที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารความเสี่ยง สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $R = 0.585$ และ $R^2 = 0.343$ แสดงว่าสามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 34.30 ผลดังกล่าวสอดคล้องกับวิจัยของ สุภาพร ใจยะสุข และโสภา อำนวยรัตน์ (2567) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นนวัตกรรมของครู ผู้บริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและบรรยากาศแห่งนวัตกรรมช่วยให้ครูกล้าคิด พัฒนา และสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอนที่ 2 ผลการสร้างสมการพยากรณ์พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารความเสี่ยง สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 34.30 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างแรงจูงใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอวิรุทธิ์ ผลอนันต์ (2566) และเกียรติศักดิ์ วงษ์ชัย และคณะ (2567) ที่ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สะท้อนว่าผู้บริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อนวัตกรรม และบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ย่อมมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

“รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 4 พลัง ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้คุณภาพ”

(Innovative Leadership–Driven Learning Model)

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร 4 ด้าน ได้แก่

1. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม
2. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. การบริหารความเสี่ยง

เป็น กลไกหลัก (Core Drivers) ที่สามารถร่วมกันอธิบายและพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 34.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โครงสร้างขององค์ความรู้มีลักษณะเป็น ความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลแบบลำดับขั้น (Causal Layered Structure) คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม → ยกระดับการจัดการเรียนรู้ของครู → ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะ “การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม” ทำหน้าที่เป็นพลังขับเคลื่อนหลักที่สร้างแรงจูงใจและความเป็นเจ้าของงานของครู ขณะที่ “บรรยากาศองค์กรนวัตกรรม” และ “ความคิดสร้างสรรค์” ช่วยเปิดพื้นที่ให้เกิดการพัฒนาวิธีสอนใหม่ ๆ และ “การบริหารความเสี่ยง” ช่วยควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงให้ดำเนินไปอย่างมั่นคง

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของครูไม่เกิดจากทักษะครูเพียงลำพัง แต่เกิดจากระบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ทำงานร่วมกันทั้ง 4 มิติอย่างบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นกรอบพัฒนาโรงเรียนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

สรุป

งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ความคิดสร้างสรรค์ และการบริหารความเสี่ยง สามารถร่วมกัน พยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอธิบายความแปรปรวนของการจัดการ เรียนรู้ได้ร้อยละ 34.30 สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สนับสนุน บรรยายภาคที่เอื้อต่อการคิดเชิงนวัตกรรม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการความเสี่ยงอย่าง เป็นระบบ จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจให้ครูสามารถพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารจึงเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเชื่อมโยงจากการ บริหารจัดการระดับองค์กรไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครู และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพสอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านการบริหารความเสี่ยงให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดย เน้นการวางแผนรองรับการเปลี่ยนแปลง การคาดการณ์ปัญหา และการกำหนดแนวทางป้องกันอย่าง ชัดเจน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการบริหารและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ โดยเน้นการใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำผล การประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรนำผลการวิจัยไปใช้กำหนดนโยบายและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ควบคู่กับการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการบริหารความ เสี่ยงอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถ อธิบายความแปรปรวนได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.2 ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารในเชิงลึก และขยายองค์ความรู้ให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ วงษ์ชัย, อรรถพร วรรณทอง, และไพรวลัย โคตรตะ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 18(3), 73–87.
- คณิน คำแพง. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น: โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและภาวะผู้นำแบบดิจิทัล (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตติมา อัครธิติพงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 147–158.
- ฐิติพรรณ หอมจิตร, มีชัย ออสุวรรณ และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(2), 2151–2166.
- บริพัฒน์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี (การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญญาธิสา เปงยาวงษ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 (การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชา พรหมโชติ. (2564). *การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุภาพร ใจยะสุข และโสภา อำนวยรัตน์. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 12(1), 81–93.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2568). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 26 เมษายน 2568, จาก https://www.cr3.go.th/2023/annual_report/
- อวิรุทธิ์ ผลอนันต์. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษาขนาดใหญ่* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: การศึกษา.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.

Piaget, J. (1972). *The psychology of the child* (A. M. Ribble, Trans.). New York, NY: Basic Books.

